

1. Natsiküsimus Insule :

Youtube'is on populaarsust kogunud filmist "Allakäik" pärit stseenist Hitleri raevule erinevate põhjuste leidmine. Tegelikult põhjuseks oli aga ühe tema lemmikohvitseri otsus Berliini kaitsmisel mitte rünnata I Valgevene rinde põhjatiiba. Ohvitseriks oli juba I Maailmasõjas osalenud ning seal I järgu Raudristi teeninud sõjamees. II Maailmasõjas juhtis ta edukalt oma vägesid Tšehhoslovakkias ja Poolas, hiljem sai temast peamiselt mitte-sakslastest (sh eestlased) vabatahtlikest koostatud diviisi "Wiking" komandör. 1944. aastal juhtis ta III Germaani soomuskorpuse ees edukalt lahinguid Narva - Tannenbergi liinil, teenides selle eest tammelehtedega Raudristi Rüütliristile juurde ka mõõgad. Peale sõja lõppu oli ta kuni tribunaliini vangistatud, ent kuna vettpidavaid süüdistusi polnud, siis ta vabastati. Oma elu viimased aastakümned pühendas ta sõjamemuaaride ja raamatute kirjutamisele. **Kes?**

2. Läti-teemaline küsimus Matisel :

Vidzemest Burtņieki järvest algab ning Liivi lahte suubuv 95 km pikkune jõgi on tuntud nii kanuamatkajate kui kalameeste seas. Esimesi meelitavad Mazsalaca ja Mernieki läheduses asuvad koopad ja liivakivipaljandid. Seal asub ka Daugeni koobas (Baltimaade suurim), mille käikude kogupikkus üle 300 meetri. Teisi meelitavad aga jõeforelli rohkus, head silmupüügikohad ning jões kudemas käivad Balti mere lõhed. Ent kuna tegemist on looduskaitsealaga, seab see olulisi piiranguid nii telkimisele kui ka kalameestele. **Mis jõgi?** Üks mälumängureid saaks ka oma perekonnanime eest punkte, sest see ühtib jõe nimetusega saksa keeles, teised peavad ikka kirjutama eesti- või lätikeelse nime.

3. Juudist kommari küsimus koondisemeestele:

Oli aegu, kui ta kuulus ühte ritta koos Lenini, Trotski ja Zinovjeviga, ent hiljem omistati talle Oktoobrirevolutsiooni reeturi roll. 1917 aastal oli ta Lenini peamiseks oponendiks. 1918-1926 oli ta sisuliselt Moskva linnapea, tema positsioonist kõneleb ka see, et üldjuhul olid Lenini puudumisel Poliitbüroo istungid tema juhatada. Ent tema oli ka see, kelle ettepanekul määrati Stalin Keskkomitee juhiks. Oma naise venna Trotski konfliktis Staliniga ei suutnud ta poolt valida ning see läks talle kalliks maksmaks. 1926 tagandati ta mitmelt juhtivalt ametikohalt ning 1927 visati ta esimest korda parteist välja. Ta palus küll andestust, öeldes oma seisukohtadest lahti, mille järel sai ta taas parteisse, ent stalinliku puhastuse käigus oli ta üks esimesi hukatuid. **Kes?**

4. Mõttetu arvuküsimus Allikule :

Ehkki muusikas on häälestamise aluseks oleva suure oktavi A kõrgus varieerinud aja jooksul isegi kuue pooltooni ulatuses, on selle kõrgus alates 1955st aastast standardiseeritud. Küsimegi - **mitu hertsit on ISO standardi järgi suure oktavi A?** Vastamise hõlbustamiseks mängime teile sellest helikõrgusest nimevalikul inspiratsiooni saanud inglise ansambli, mis oli viimase Rock Summeri üks peaesinejaid. Vastuseks sobib ka pildil nähtav Volvo automudel, mida toodeti 1987-1997.

5. Kohustuslik pedeküsimus :

Kes on kõrvaloleva pildi autoriks? Tema amplituud on lai. Nii on ta näiteks õppinud Tartu Ülikoolis arstiteadust, laulnud Hortus Musicuses ja õppinud Merle Karusoo käe all lavakas. Ehkki tänaseks tiirleb ta inimeste teadvuses ilmselt eelkõige (moe)fotoograafina, on viimasel ajal aina enam olnud kuulda tema võitudest ruumikujunduses.

6. Tema isa, kuningas Oineus kihlas ta küll jõejumal Acheloosiga, ometi ei soovinud ta endale sellist meest. Heraklesesse seevastu armus Aitolia printsess aga esimesest silmapilgust. Paraku oli ta ka otsene süüdlane Heraklese surmas. Kui Herakles oli mürginoolega surmavalt haavanud parasjagu küsitavat röövida püüdnud kentaur Nessost, soovitas see küsitaval võtta tema verd, et sellega Heraklest võida, kui too mõnda naist temast rohkem armastama hakkab. Paraku oli aga kentauri veri ülimürgine ja nii põhjustaski ta Heraklesele põrgupiinu, millest vabanemiseks Herakles end tuleriidale heitis. Küsitav aga poos juba enne seda end suurest häbist ja meeleheitest üles. **Kes?**
7. Kui ajakiri Time peale nelja-aastast ilmumist lõpuks kasumit tootma hakkas, asutati selle raha eest kolm uut ajakirja. Lisaks Sports Illustrated'ile ja Life'ile asutati neli kuud peale suurt börsikrahhi ka küsitav majandusajakiri. Oma aja kohta üüratu hind (tervelt dollar) ning värvitrükk kvaliteetsele paberile äratasid kohe tähelepanu ja nii sai sellest ajakirjast Time'i meediakontserni oluline osa. Esimene nimekiri 500st kõige tulusamast ettevõttest avaldati 1955 aastal. Esialgu koostati nimekiri vaid kohalike tööstuse, energiamüügi ja kaevandusettevõtete arvestades, edaspidi on need piirangud kadunud ning juurde on lisandunud ka ülemaailmsed nimekirjad. **Mis ajakiri?**
8. Küsime rahvusvahelist firmat, mis asutati 1989. aastal Taipeis Taiwanis. Asutajaid oli neli ning ettevõttele nime otsides said nad inspiratsiooni kreeka mütoloogiast. Alates 2008st aastast ollakse maailma suurim arvuti emaplaatide tootja, hõivates turust ligi 40%. Muust tootevalikust mainime siinkohal esimest masstoodangusse läinud minisülearvutit Eee PC 700 ning koostöös Lamborghiniga valminud stiilseid ja eksklusiivseid VX seeria sülearvuteid. Laias tootevalikust leiame veel süle-, laua- ja taskuarvuteid, monitore, GPS seadmeid, mobiiltelefone, helikaarte jms; komponente valmistatakse ka teistele suurtele firmadele. Läbilööb turul saavutati 2000. aastate alguses, võidu võtmeks märksõnad kiirus, tugiteenused ja tootehind. **Mis firma?**
9. Küsime looduskaunist paika Valgamaal, kus juba mitu-mitu korda on teoks saanud Metsaülikool – üritus, kuhu tulevad kokku erineva vanusega mitmekesiste elualade esindajad, et Eesti ühiskonna hetkeseisu ja tuleviku peale mõelda. Lisaks Metsaülikoolile on sel paigal oma seos ka Tartu Ülikooliga. Õigupoolest on tegu vana talukohaga, mis kuulus Pühajärve mõisa alla. Talu pidas Jaansonite pere, kes ostsid selle 1869. aastal mõisaproua Julie von Siversi käest. Pärast 1941. aasta juuniküüditamist jäi talukoht tühjaks ning tärkas taas ärksamale elule alles 1950. aastail. Sealset veekogu teatakse ka Põlme järve nime all ning asetseb see moreenkuplitega ümbritsetud maastikul, mis kõrguvad kuni 60 m kõrgusele. **Mis paigast on jutt?**
10. Näete ühe suguvõsa kolme erineva põlvkonna töid. **Kes on autoriteks? Vastuseks ootame kolme perekonnanime.**

11. 1879-1884 väldanud *Guerra del Pacífico* oli sõda kolme riigi vahel, kes veel 15 aastat varem olid liitlastena võidelnud ühisvaenlase Hispaania vastu. Konflikti põhjuseks olid erimeelsused maavarade rohkete alade pärast, mis lõpptulemusena sattusid sõda alustanud riigi valdusesse ning üks sõja osapooltest kaotas väljapääsu merele. Meie ajalookirjanduses kannab see relvatüli just selle maapõues peidus olnud mineraali nime, mida osapooled ihaldasid. **Mis nime see sõda kandis ehk mis maavara pärast jageleti?**

12. Kes sõitis mootorrattaga filmis “Noor pensionär” kuulub juba korduma kippuvate küsimuste hulka, aga **kas te teate, kes oli Terje Luige motodublandiks filmis “Vallatud kurvid”?** Karedalt pärit neiu alustas motosportiga 17-aastaselt. Neli aastat hiljem pälvis ta juba esimese Eesti naismotosportlasena meistersportlase tunnustuse, aluse selleks andsid 1951 NLiidu meistrivõistluste hõbe motokrossis ning sama aasta "Spartaki" ülel. meister ringrajasõidus ja motokrossis. Kaks aastat hiljem jõudis ta ka ka NLiidu meistritiitlini ringrajasõidus. Kes? Tsiklit armastas taltsutada ka tema õde, tema auhinnakappi ehivad kaks NLiidu meistritiitlit ringrajasõidus.

13. Pildil on Eestis tavaline üksikeluline herilane. Kaevurherilaste hulka kuuluva liigi emased on aktiivsed maist septembrini. Enne saagi püüdmist kaevavad nad kergemasse liivasesse pinnasesse augu valmis. Seejärel püüab ta kinni mõne liblikarööviku, tassib astlatorgetega halvatud rööviku kaevatud auku, muneb ta kehale muna ning ajab augu kinni. Röövikust saab aga areneva herilasevastse toidulaud. **Kes on pildil?**

14. Selle taime kõige tavalisem ohver on nõges. Üheaastase klorofüllita taime seemned idanevad kevadel. Peagi tärkavad peened usjad idandid, mille tipud looklevad toitainete saamiseks sobivaid taimi otsides ringi. Kui sobiv peremeestaim leitud, ajab punaka varrega ja lehtedeta parasiittaim selle varre külge imijuured, millega peremeestaimest toitaineid saada. Siit edasi on areng kiire ja suve lõpuks võib taim juba katta oma peremeestaimi ning selle naabreid korrapäratu looriga. **Mis taim?**

15. Piltidel näete ühe oktoobrilapse, pioneeri ja komsomolka pilte 1970. aastatest. Tema tollane perekonnanimi Grigjan viitaks justkui armeenia päritolule, kuid tegelikult olid tema isal sajandite sügavused juured hoopis meie lõunanaabrite mail ning õige nimi pidanuks olema Grigjanis. Ta on vastuoludest tulvil tegelane – muu hulgas nt briti rokimehe Sean Carri ämm ning filosoofiadoktor (PhD 1999) – kelle tegemistest pajatav raamat ilmus Eestis 2007. aastal. **Kes?**

16. Suuremad rahvusrühmad sel maal on gbajad, bandad ja mandžad ning elanike arv kokku ~4,4 miljonit. Enamik inimestest tegeleb põllumajandusega; rahvastiku keskmine vanus on 19,1 aastat. Riik iseseisvus 1960. aastal, pindala on 622 984 km² ja riigikeelteks on sango ja prantsuse. Tähtsaimad ekspordiartiklid on teemandid, puit, puuvill, kohv ja tubakas. Riik ise on killustatud, kuid paistab silma metsiku looduse mitmekesisuse ja ilu poolest. Reljeef on enamasti mägine, põhja- ja kirdeossa jääb Bongose mägismaa, loodesse kõrgeim tipp Mont Ngaoui (1410 m). Lõunapoolne ala on tasasem, madalaim koht on Oubangui River (335 m). Sellele maale reisimiseks on kohustuslik viisa ning kollapalaviku vastu vaksineerimist tõendav dokument. Aegajalt sinna minnakse ka, nt Jaan Kirsipuu käis mõned head aastad tagasi oma äial külas. **Mis riik?**

17. President Ilvese esmane suhtumine sellesse treeningmeetodisse olevat olnud suhteliselt skeptiline. Kui aga Ameerikas tekkis innukalt järgijaid, otsustas temagi liituda ning tulemusi võisid paar aastat tagasi kõik näha. Kogu keha treenimist hõlmavale treeningule pandi algus 1995 aastal USA-s, tugevust ja vastupidavust arendav treening sisaldab võimlemist, raskuste tõstmist ja jooksmist ning on populaarne näiteks sõjaväelaste või võitluskunstide harrastajate seas. Treeningu erinevates etappides võetakse läbi erinevad lihasgrupid ning aeroobsemate harjutustega treenitakse vastupidavust, tempo on seejuures kiire ja intensiivne. **Kuidas on selle treeningprogrammi nimi?**

18. Seda tõugu koera on omanud mitmed ajaloo suurmehed - näiteks Karl Suur, Napoleon, Thomas Jefferson, Al Bundy. Tegemist on vanima prantsuse lambakoera tõuga. Tõunimetuse päritolu kohta liigub kaks varianti - üks neist räägib, et tõug on oma nimetuse saanud Champagne' maakonnas asuva toidutööstusestki tuttava küla järgi, mille ümbruses tõug aretati. Teine, palju romantilisem, räägib aga loo prantsuse rüütel Aubry de Montdidierist, kelle tapmise ainsaks tunnistajaks seda tõugu koer oli. Tänu koera jälitustööle mõrvar tabati ning koer ja mõrvar vastandati duelliks, kus koer võitjana väljus. **Mis tõug?**

19. Iga aasta 30. novembril välja antaval väljapaistvate lavakunstiüliõpilaste esiletõstmiseks mõeldud Panso preemial oli mullu erandlikult kaks laureaati. Ju siis oli parimaid raske eristada, sest tegemist oli kaksikvendadega. **Kes?** Laiemale publikule on nad silma jäänud lavastustes “Jumala Narride Vennaskond” ning “Scapini kelmused”.

20. Kuulete üht laulu mullusel “Eesti Laulul” põhivõistlusest ehk enamgi tähelepanu äratanud lauluvõistluselt “Pean saama Eurovisoonile, muidu suren”. Kaheksal lool üheksast (ühe kirjutasid Sepp-Avandi ise) on autoriks Paide ansambli Ans. Andur laulja ja kitarrist, keda võime kuulda veel ka Raadio Kahe hommikuprogrammi “Silmad lahti” juhtimas või mängimas mitmetes ansamblites (“Köök”, “Eliit”, ...). Ta on ka kirjutanud mitmes meediaväljaandes (“Postimees”, “Järva Teataja”, FHM). **Kes on see rääkiv, kirjutav ja musitseeriv inimene?**

21. 01.03.2010 avas välisminister Urmas Paet Eesti Vabariigi esimese suursaadkonna Aafrikas, sama aasta juunis nimetati suursaadikuks Paul Teesalu. **Mis riigis avati see saatkond?** Küsitav riik taastunnustas Eesti Vabariiki 06.09.1991, diplomaatilised suhted loodi 02.01.1992. Mais 2007 alustas tegevust esimene Eesti suursaadik selles riigis, asukohaks oli siis küll veel Tallinn. Sama aasta novembris alustas tegevust ka küsitava riigi suursaadik Eestis, ent tema resideerub Helsingis.
22. Kanada teadlasest Ralph Steinmanist sai tänavu kolmas postuumne Nobeli preemia laureaat. **Kes olid aga esimesed kaks?** Esimene neist pälvis kirjanduspreemia 1931, teine rahupreemia 30 aastat hiljem. Mõlemad senised postuumsed laureaadid olid rootslased. Kui esimene neist oli avalikult homo, siis teisel jäid jutud homoseksuaalsusest vaid kuulujuttude tasemele.
23. Ilutulestiku leegi värvimiseks kasutatakse mitmesuguste elementide soolasid. Soolad aga ei põle, vaid langevad tolmana tagasi pinnale. See tolm ei ole ohutu, sest selles on mitmed kahjulikud lisandid. Eriliselt kahjulik keskkonnale on just roheline värv - selle värvi annab leegile mürgine leelismuldmetall, mis põhjustab luude hõrenemist ja mille ühendeid kasutatakse ka näiteks rotimürkides. Metallini nimi tuleneb kreekakeelsest sõnast, mis tähendab "raske", tema järjekorranumber Mendelejevi tabelis on 56. Keemiliselt on ta väga aktiivne, looduses esineb ainult ühenditena. **Milline metall?**
24. Vasakpoolsel pildil oleva modelli ümber on tänavu keerelnud mitmeid skandaale. Ajakiri FHM valis ta saja seksikaima naise hulka, kuigi tegemist on mehega. **Kes on see soorollide piire ähmastav Bosnia sündinud, kuid sõja eest Austraaliasse põgenenud modell,** kes esitab nii naiste kui ka meeste moodi. Vahtu keerutati ka pildil nähtava esikaane ümber. Nimelt võivat pildi järgi arvata, et paljas rind kuulub naisele ja seetõttu tuli see katta varjava klepsuga.
25. Parempoolsel pildil nähtav neeger pakkus mõned kuud tagasi kõvasti kõneainet, seda eeskätt meie lähinaabrite hulgas. **Kes?**

26. Mis aastal on need kaks ülesvõtet tehtud?

27. Selle skeemi puhul on tegu investeerimisprogrammidega, kus lubatakse sulle korralikke tulusid mingist majanduslikku tulu toovast tegevusest, kuid tegelikult makstakse eelmistele investoritele järgmistele investorite rahaga ja mingit muud majanduslikku tulu ei ole või on see märkimisväärselt lubatust väiksem. Lõpptulemusena saab raha otsa ja viimased investorid kaotavad. Erinevalt püramiidskeemist toetub aga tavaliselt tõelisele ärile, kuid selle väärtus on kõvasti üles blufitud. Skeem sai oma nime 21 aastaselt USA-sse emigreerunud itaallaselt, kes 1920. aastatel tuhandeid ameeriklasi ninapidi vedas. Tema äriplaaniks oli postikupongidega hangeldamine. Meile tuntuim näide on ehk Enelin Meiusi moeäri. **Kuidas on selle skeemi nimi?**

28. Tõeline pretsedent Eesti haldusreformis toimus 2005 aastal, mil Lääne-Virumaal asuva Tapa vallaga liitus lisaks Tapa linnale ja Saksi vallale ka üks seni Järvamaa alla kuulunud vald. Valla keskuseks olnud alevik rajati pärast Peterburi-Paldiski raudtee rajamist 1870. aastal, esimesed teated kohalikust mõisast on aga juba aastast 1467. XIX sajandil rajatud peahoone on praeguseks peaagu täielikult hävinud. 75 aastat tagasi rajatud kohalik turbatööstus suleti 1992 aastal. **Mis vald?**

29. Eesti päritolu USA kosmonaut Jack Lousma on meil juba korduma kippuvate küsimuste rubriiki kantud. Et aga tema Eesti juured on enam kui kahtlased, on Eesti esikosmonaudi tiitel veel vaba. Seda au üritab endale napsata astronoomist ärimees, kes olevat juba oma reisi broneeringu ära maksnud ning ootab Richard Bransoni täiendavaid juhtnõure. Hetkel muuhulgas ka LHV grupi juhatusse kuuluv osanik on enim tuntud ehk internetist, tema loodud on portaal cvkeskus.ee, lisaks on talle kuulunud ka mitmed teised populaarsed portaalid. **Kes?**

30. Pole just tavaline, et ühel laulul on oma muuseum. Üks selliseid kirjutati möödunud sajandivahetuse paiku. Lugu, mille pealkiri tähendab kohalikus slängis teatud liiki seljakotiga rändamist, räägib meile hulgusest lambavargast, kes jääb aga peremehele vahele ning vangistuse vältimiseks uputab end väiksesse järvekesse. Esimest korda salvestati lugu 1926 aastal, allmusic.com andmetel on sellest loost aga enam kui 400 salvestust. Kõige laiema auditooriumini jõudnud esitus jääb ehk aastasse 2000, kus Slim Dusty eeslaulmisel esitasid lugu enam kui 100 000 inimese ees teiste seas Kylie Minogue, Paul Hogan, Greg Norman jpt. **Mis laul?**

31. Pole just palju poliitikuid, kelle nimest oleks on välja kasvanud tegusõna. VII ja VIII riigikogu koosseisu kuulnud ning ka riigikogu aseesimehe ametit pidanud poliitik andis põhjust omanimelise termini käibeletulekuks, kuna torkas silma oskusega lakkamatute küsimuste, paranduste ja sekkumistega istungeid venitada, seetõttu nimetataksegi obstruktsiooni ehk sihilikku töötakistamist tihti ka selle tänaseks omamainelist advokaadibürood pidava mehe nimest tuletatud terminiga. **Kes on see küsitav?**

32. Ligi 500 000 elanikuga ollakse oma riigis rahvaarvult alles 15. kohal. Oma asukoha tõttu on tegemist tähtsa transpordikeskusega - kuna asutakse kahe jõe ristumiskohas, on tegemist Euroopa suurima sisesadamaga. Arheoloogiliste kaevamiste järgi on linna turuplats olnud kasutusel juba I sajandist maj, keskajal oli linn ida-lääne suunalise kaubatee "Hellweg" üks otspunkte. Tähtsa keemia, raua ja terasetootmise paigana pommitati mitmeid kordi II Maailmasõja jooksul - kokku 299 reidi jooksul hävitati või kahjustati enam kui 80% linna hoonetest. 2. Bundesligasse kuuluv linna jalgpallimeeskond jõudis mullu karikafinaali, kus tuli paraku kaotust tunnistada. Linnas toimus ka mullu katastroofiga lõppenud „Love Parade“, kus hukkus 21 inimest ning mitusada sai vigastada. **Mis linn?**

33. Selles liigirikkas perekonnas on palju toredaid toataimi, mis on ilusad ja seejuures lihtsad kasvatada. Paksuleheliste (Crassulaceae) sugukonna esindajatena on neil lihakad lehed, kuhu kogutud vee ja varuainete abil tulevad taimed tükk aega ka iseseisvalt toime. Peamiselt on taimed pärit Madagaskarilt ja troopilisest Aafrikast. Mitmeteid selle perekonna liike muudavad omapäraseks taime lehti ääristavad väikesed tüartaimed, mida näiteks Goethe armastas kinkida oma tuttavatele. **Milline taimeperekond?**

34. Pildi autoriks on Jaapani ukiyo-e koolkonna üks viimaseid suuri kunstnikke. Ta kasutas juba joonperspektiivi, valgust ja varju, mis mõnevõrra lähendas teda euroopa kunstile. Tema tuntumad seeriad on "53 jaama Tokaidol", "Edo 100 kuulsat kohta" jt. **Kes?**

35. Antoine François Prévost tõi 1731. aastal lugejateni ševaljee des Grioux' armuloo noore ja kena tütarlapsena, millest tänaseks on saanud üks kõigi aegade loetavamaid armastusromaane. Algselt keelati selle avalik levitamine Prantsusmaal ära, kuid piraatkoopiad jõudsid siiski huvilisteni. Sajandite jooksul on romaani süžee rännanud eri maades ning inspireerinud paljusid kunstnikke, muusikuid, näitlejaid ja tantsijaid. See lugu on jõudnud nii ooperi- (Daniel Auber, Jules Massenet, Giacomo Puccini) kui balletivormi ja mõlemal kujul ka Eestis lavalaudadele. See teos oli ka Age Oksa ja Toomas Eduri viimaseks balletiks Londonis enne Eestisse tagasipöördumist. Me küsime naispeategelase (ees)nime, mille järgi enamasti mainitud oopereid-ballette teataksegi. **Mis nimi?**

36. Kõrgel kuumusel vaid mõned minutid praetav õrn veise sisefileesteik on oma nime saanud prantsuse romanilise kirjanduse pioneerilt. **Kellelt?** Restauratsiooni ajal diplomaadina ning välisministrina töötanud kirjaniku novelle "René" (e.k. 1974) ning "Atala" peetakse prantsuse romantismi esikteosteks. Eesti keeles on ilmunud veel ka "Viimase Abenserraadži seiklused".
37. Selle magustoidu koostisesse kuuluvad Mascarpone juust, munakollased, suhkur, espressokohv ning Savoiaardi küpsised, samuti veidi alkoholi. Toidu nime võib itaalia keelest tõlkida kui "tõmba mind üles" - see viitab suhkru ja espressokohvi poolt inimorganismile avaldatavale toimele. Toidu täpne päritolu on teadmata, levinuima versiooni kohaselt leiutati toit Trevisos 1971 aastal, kuid on mainitud ka teisi linnu ning märksa varasemaid aastaid. **Mis magustoit?**

38. 1989 aastal selgus, et ratast annab veel leiutada küll. Just siis tutvustati avalikkusele rummuta ratast, autoriks väike Šveitsi autofirma. Firma asutanud itaallasest leiutaja ja mehaanik tegeles alguses peamiselt replika-autodega, hiljem keskenduti idee- ja sportautodele. 2003 aastal üllatati maailma taas uue rattaga - seekord oli mootor paigutatud ratta sisse. Autofirmaga sama nime kannab ka üks maailma suurimaid pizzakette, mille rajasid 1956 aastal kolm itaallast venda New Yorgis. Tänapäevaks enam kui 40 riiki jõudnud (sh ka Eesti) enamasti kaubanduskeskustes tegutsev kett elab aga hetkel üle raskeid aegu ning püüab kohtu abil vabaneda pankrotist. **Kuidas on nende loojate ühine perekonnanimi?**
39. Mulluse 50 parima Eesti restorani hulka mahtus kategoorias "Ehedalt eestimaised" ka üks Järvamaa mõis. Poolteist aastaga on 19. sajandi alguses asutatud lagunenu mõisast kujundatud vaat et kultuskoha mainega söögikoht. Kohalikku toorainet eelistava restorani tuntuks aitab kindlasti kaasa ka kokkade regulaarne kaasalöömine "Terevisiooni" saates. **Mis mõis?**
40. Kui ta oma filmiga "Kokkupõrge" (The Crush) võitis 2004 aastal lisaks parima filmi Oscarile ka parima originaalstsenariumi kuldmeetikese, sai temast esimene inimene, kes on kirjutanud stsenaariumi kahl järjestikusel aastal Oscari võitnud filmile - nimelt oli ta ka Million Dollar Baby stsenaaristik. Enne suurele ekraanile siirdumist töötas küsitav Kanada stsenaarist, režissöör ja lavastaja peamiselt teleseriaalides, meie tuntuim on ehk "Walker, Texas Ranger", kus ta oli üks loojatest. Järgmiste filmidega tal sarnast tunnustust korrata pole õnnestunud, enim tähelepanu on pälvinud ehk kahe Bondi-filmi stsenaariumide kohandamine. **Kes?** Sattumine toidublokki pole juhuslik!

41. Võib vist öelda, et tegemist on ühe maailma tuntuima kassiga. Nähtav esimene film sellest kassist valmis 2007, inspiratsiooniallikaks autori sõnul tema enda neli kassi. Tänapäevaks on 17 käsitsi joonistatud lühianimatsiooni kogunud kokku enam kui 200 miljonit vaatamist, lisaks animatsioonidele on temast valminud ka neli koomiksiraamatut. Ometigi me tunneme teda vaid autori eesnime järgi. **Vastuseks piisab tema autori eesnimest, kuid punkte toob ka perekonnanimi.**

42. Millise taime kasvatamisega tegeletakse pildil? Seda pärnaliste sugukonda kuuluvat niiskuselembelist taime on kahte liiki. Taime kasvatatakse peamiselt Indias ja Bangladeshis, vähesel määral ka mujal Aasias või Aafrikas. Ehkki mõnel pool tarbitakse ka taime lehti toiduks, seostub ta tavainimesele esmajoones jämeda ja kareda pakkematerjali või mattidega, viimasel ajal on jõudnud ka sisekujundusse. Kanga puudusteks on haprus ja vähene paindumus, samuti on juba valmis kangast raske värvida. **Mis taim?**

43. Olgugi et ta on kolme aastaga kaotanud kaalust pea poolsada kilo, on tegemist endiselt ühe kaalukama Hollywoodi näitlejaga – seda nii otseses kui ka kaudses mõttes. Meil eeskätt filminäitlejana tuntud karakternäitleja on kodumaal olnud edukas ka teles või koomikuna - piisab, kui mainida teleseriaali “Roseanne”, kus ta etendas nime tegelase abikaasat. Filmimaailmast on tunnustatumad ehk osatäitmised vendade Coenite filmides “Barton Fink” ja “Big Lebowski”. Räägitakse ka, et ilma tema osalemiseta oleks “Ränirahnude” filmi projekt seisma pandud. **Kes?**

44. UNESCO maailmapärandi nimekirjas on möödunud aastast ka üks hiiglama suur turg – maailma suuruselt teine – kus 35 km turutänavaid on jaotatud lõpututeks sektsioonideks. Ühes müüakse vaipu (see on suurim ja olulisem), teises majapidamistarbeid, kolmandas hilpe, neljandas kuldehteid, viiendas vürtse ja toidukraami ja nii lõputult edasi. See turg paikneb linnas, mida ammustel aegadel läbis Siiditee. Praegu on tegu Ida-Aserbaidžaaani nimelise provintsi keskusega, mis ning asub Quri ja Aji jõgede ühinemiskohas. Linnas elab ~1,5 miljonit inimest ja seda linna me küsimegi. **Mis linn?**

45. **Kes on pildil olev tiitlivõistluste medaliomanik?** Ühtlasi on ta ainus, kes on valitud nii Eesti parimaks sportlaseks kui ka parimaks treeneriks.

46. Keegi ei tea täpselt, kas maailma üks kuulsamaid šamaane eksisteeris ka tegelikult või oli ta lihtsalt väljamõeldis, ometigi on tal olnud suur mõju terve põlvkonna inimeste maailmapildi kujundamisel. **Kes on see väidetav yagui meisternõid**, kellest pole säilinud ühtegi fotot ega helilinti, sest temaga kohtumistest üksteist raamatut kirjutanud Carlos Castaneda sõnul hävinesid kõik materjalid tema keldrit tabanud üleujutusega. Kuulsal nõial on Euroopa kultuuriruumis ka kuulsam nimekaim, keda on paljude teiste seas kehastanud nii Johnny Depp (1994) kui ka Ott Sepp (2009).
47. Nende relvade päritolu üle on palju vaieldud - ühed arvavad, et nad pärinevad Hiinast, teised aga on veendunud, et Jaapanist. Samuti on üheselt määratlemata, kas need võitluskoovid kuuluvad Eestis keelatud relvade arsenalis - ühest küljest on nad määratletud ohtlike külmrelvadena, teisalt lubab seadus neid kui ajaloolise sporditraditsiooniga külmrelvi spordivahendina kasutada. Tavaliselt moodustavad relva kaks küünarvarre pikkust tugevast puidust keppi, mis nõõri või ketiga seotud, ent leidub ka relvi, kus keppe on kolm või keppide pikkused on erinevad. Üldsusele on nad tuntuks saanud ehk eelkõige Bruce Lee filmidega. **Mis relvad?**
48. Kuuldava teose autoriks on inglise helilooja, organist ning etnomuusikateadlane. Inglise rahvamuusika ja vanade meistrite loomingu armastajana kogus ja töötles rahvaviise. Suurteostest võib mainida 6 ooperit, 5 balletti, 9 sümfooniat, lisaks mitmed oratooriumid, kantaadid jpt. Kuulete tööd "Fantaasia Thomas Tallise teemadel". **Kes?**
49. Vasakpoolsel pildil näete viimase viiekümne aastas Eesti noorimat teadusdoktorit. Ta oli kõigest 24 aastat ja 4 kuud vana, kui ta tänavu kevadel oma doktoritööd kaitses. Doktoritöös keskendus juba kooliajalgi rahvusvahelistel olümpiaadidel ja noorte teaduskonkurssidel silma paistnud noormees digitaalse ajatempli turvalisusele. Küsitavaga sama perekonnanime kannab ka 14 aastat tagasi parlamendist skandaaliga lahkunud poliitik, ent vabal ajal basskitarri mängiva ning võitluskunste harrastava noorteadlasega tal sugulusside teadaolevalt puudub. **Kes on pildil?**

50. Kaks sportlast, üks nimi. Keskmisel pildil on üks kolmekordne olümpiavõitja (1972-1976), parempoolsel aga 2 x OV (2006, 2010) ning 2 x MM (2011). Noorem sündis aasta pärast seda, kui vanem oli spordikarjääri lõpetanud. Lisaks perekonnanimele on neil sama ka kodune keel. **Mis on nende perekonnanimi?**

51. Kõige vanemad viited sellele okultistlikule sümbolile pärinevad Babülooniast ja Mesopotaamiast (oletatakse, et müüt kandus 10 000 aasta eest Põhjast üle Mesopotaamiasse), vanimad tõendid dateeritakse aga kolmandale aastatuhandele enne meie ajaarvamist. Aja jooksul on seda joonistatud mitmel erineval moel, joonisel kujutatud disain pärineb SS-ile kuulunud Wewelsburgi lossi põrandalt. Kuna seetõttu tekkis otsene seos natsionaalsotsialismiga, on neonatside seas sellest sümbolist kujunenud populaarne alternatiiv keelatud sümbolitele. **Mis sümbol?**

52. Need neli logo kuuluvad neljale klubile neljas Põhja-Ameerika suurimas profiliigas. Ehkki kolm neist asuvad selle osariigi suurimas linnas, kõige parempoolsem aga pealinnas, on klubi asukohana kõigil neil antud osariik. **Milline?**
53. Väiksemat, Ameerikale kuuluvat saart nimetavad kohalikud Ignaluk. Suuremat, Venemaale kuuluvat saart aga Imaqliq. Kuna saarte vahele jääb ka kuupäevajoon, erineb kellaaeg neil 20 tunni võrra, seetõttu nimetataksegi neid vahel ka Tänase saareks ja Eilse saareks. Mis nime all aga meie neid Beringi väinas Alaska ja Siberi vahel asuvaid saari tunneme? Esimene eurooplasena jõudis tõenäoliselt neile saartele Semjon Dežnjov 1648 aastal, järgmisena aga 1728 aastal Vitus Bering. Viimane andis saartele ka küsitava nime, nime aluseks oli õigeusu pühak, kelle päeva avastamise päeval (16. august) just tähistati. **Mis saared?**
54. Tema nime kannavad näiteks kraatrid Kuul ja Marsil või tinglik joon 100 km kõrgusel, mis on piiriks Maa atmosfääri ja Kosmose vahel. Küsitav Ungari päritolu matemaatik ja lennundusinsener (1881-1963), keda peetakse XX sajandi väljapaistvaimaks aerodünaamika teoreetikuks, oli aktiivne ennekõike lennunduse ja kosmonautika vallas. 1906. aastal siirdus ta õppima Saksamaale, kuhu ta jäi kuni 1930. aastani. Kasvav antisemitism sundis teda aga lahkuma USA-sse, kus ta jätkas oma uurimistöid vedelike mehaanika, turbulentsiteooria ja üheliikiirusega. II maailmasõja ajal nõustas ta USA valitsust saksa raketiprogrammi analüüsides. **Kes?**
55. See muuseum asutati Imaveres 1976. aastal ENSV LPM KTB osakonnana, kuna tekkis vajadus jäädvustada minevikupärandid küllaltki olulise tähtsusega valdkonnas. Esimene püsiekspositsioon valmis paraku alles 25 aastat hiljem. Vahepealsel ajal korjati kokku vananenud tööstustehnikat ning korraldati ekspeditsioone, säilitamaks vanavara. 14. juulil 2001 avanesid lõpuks ukсед külastajaile, ehkki väljapanek oli vahendite nappuse tõttu ikka veel poolik. Peamiselt pakub näitus huvi siseturistile, suurepärase akustikaga Masinasaalis toimuvad läbi aasta kontserdid. Erinevate muuseumiprogrammide ja kogude kaudu antakse parim, et eriti Eesti noorem põlvkond tunnetaks sajanditevanuseid juuri. Museaale on kokku ~55 000 ja töötajaid 8 (direktor Ants Välimäe). **Mis muuseum?**

56. Maski taha peitu pugenud jalgpallurit võib muude saavutuste juures nimetada ka suureks kaotajaks - nimelt on ta koguni kahel korral jäänud aasta neljal tähtsamal turniiril (kodune liiga, kodune liigakarikas, UEFA Meistrite liiga, MM /EM) teisele kohale. **Kes on maski taga?**

57. Pildil presenteerib ta Luua metsakooli aasta õpetaja tiitlit. Palju tuntumad tunnustused on ilmselt aga seotud kirjandusega. Ta on kahekordne ulmekirjanduse auhinna “Stalker” laureaat (sh parim algupärane raamat 2004 teose “Helesiniste Liivade laul” eest, samuti on teda nomineeritud aasta lastekirjanduse auhinnale teose “Ossumpossum, pannkoogielukas” eest. **Kes on see eelpooltoodule lisaks ka luuletamise ja tõlkimisega tegelev kirjamees?**

58. Igapäevane arvutikasutaja on ilmselt vähemalt kuulnud Google Mailist või Docsist, ärikasutaja Microsoft Exchange'ist ja IT-inimene Google App Engine'ist. Need on kõik uut tüüpi rakendused - programmid, millele pääseb ligi interneti kaudu ja mille füüsiline pool asub kasvõi teises maailmas otsas. Rakendustes on kasutaja-arendaja käes vaid IT-süsteemi programmipool, ahela ülejäänud osad (serverid, turvalisus, andmebaasid, majutus) aga teenusepakkuja käes. **Kuidas nimetatakse seda tänapäeva IT-maailma kiiresti arenevat trendi**, mis on oma nime saanud sümbolist, millega internetti tihti erinevatel IT-süsteemide kirjeldavatel joonistel kujutatakse? Vastuseks sobib ka inglise keelne termin.

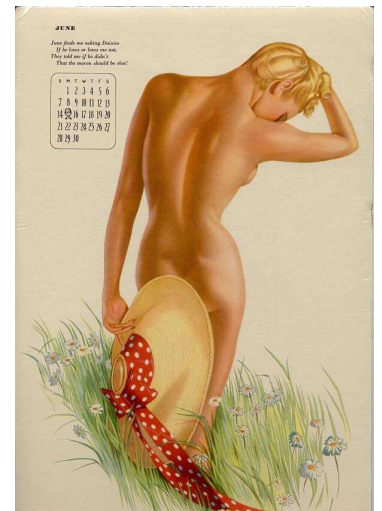
59. „Vaikuse järel ilusaim heli” - sellise lausega reklaamib end Manfred Eicheri poolt 1969 aastal Münchenis rajatud plaadikompanii. Enam kui 1200 plaati välja andnud firma tegutses esmalt jazzlainele, hiljem on lisandunud maailmamuusika ja klassika. Klassikalise muusika tooteseeria “New series” avaplaadiks oli Arvo Pärdi “Tabula rasa”. Pärdi koostöö plaadifirmaga jätkub, tänaseks on ilmunud juba enam kui kümme plaati. Lisaks Pärdile on samas seerias välja antud kõik tähtsaimad Veljo Tormise, Erkki-Sven Tüüri ja Helena Tulve muusika plaadid. **Mis plaadifirma?** Neile, kes muusika asemel arvuteid eelistavad, võib öelda, et IT-maailmas tähendab plaadikompanii nimetus sisuhaldustarkvara.

60. Küsime millalgi ehk IV sajandi paiku elanud bretooni printsessi, kes isa tahtel pidi naituma paganast inglise kuningapojaga. Võib-olla oli ta aga hoopis pärit Edela-Inglismaalt ja pidi kaasa leidma Bretagne'i kändist. Igatahes soostus kristlasest neu abielluma vaid tingimusel, et ta saab endaga kaasa võtta üksteist neitsilikku õuedaami ja igäüht neist teenib tuhat neitsit. Hakatuseks viis laevareis päratu reisiseltskonna Rooma, et lasta seal peigmees ristida. Halva endena nägi küsimuse peategelane unes ette oma märtrisurma. Pärast paavstiga kohtumist Kölni jõudes selgus, et linna olid vallutanud hunnid. Kuna küsitav keeldus abiellumast nende pealikuga, hukati kõik neitsid armutult. Neidu, kellest kõik sekeldused alguse said, teatakse nüüd kui õpetajate kaitsepühakut ning tema nime järgi kutsutakse nunnasid, kes tegelevad peamiselt tütarlaste õpetamisega. Tema mälestuspäev on 21. oktoobril. **Kellest on jutt?**

61. Kuigi ta tegutses ka lennundusinsenerina (oli näiteks 1932-1936 NSV Liidu Dirizaabliehituse Instituudi juhataja), on ta tuntum kindlasti polaaruurijana. Kindlasti on ta esimene, kes lendas üle pooluse Euroopast Ameerikasse. Tõenäoliselt kuulub talle ka au lennata esimesena üle põhjapooluse. Sellel 1926 aastal toimunud lennul dirižabluga "Norge" kuulus tema meeskonda ka Roald Amundsen, kes aga hiljem polnud rahul, et suurem osa tähelepanu justnimelt küsitavale piloodile langes, mis viis ka nende koostöö katkemiseni. Kui aga kaks aastat hiljem jäi tema järgmine polaarlend tormi kätte ning dirižabel "Italia" hukkus, siis hakkas Amundsen kiiresti organiseerima tema päästeoperatsiooni. Paraku hukkus Amundsen ise selle päästeoperatsiooni käigus. **Kellest on jutt?**

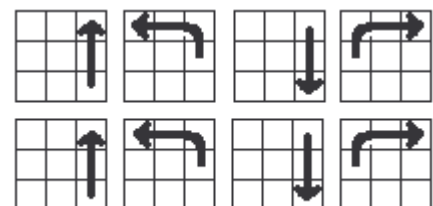
62. Ta oli esimene eurooplasest hokimees, kes valiti NHLi draftis esimesena. Juhtus see 1988. aastal ja valijaks oli Quebeci klubi. Selles klubis mängis ta neli hooaega, järgnesid Toronto (1994-2008) ning Vancouver (2008-2009). Ta on ainus rootslane, kes on visanud NHLis enam kui 500 väravat. Tiitlid jäid tal NHLis siiski võitmata, laeks jäi pääs konverentsi finaali kahel korral. Seevastu koondisekarjäär on hõbevara poolest heldem - seda kaunistavad olümpiakuld meeskonna kaptenina 2006 aastal, samuti kolm maailmameistrivõitlust. Peale hokikarjääri on sõlminud lepingu PokerStarsi pokkeritooga, kõik oma võidud annetas ta aga heategevuseks. **Kes?**

63. **Kes on pildi autoriks?** Peruus sündinud kunstnik õppis kunsti Euroopas, kuid peale õpinguid siirdus USAsse. Tema plakatit filmile "The Sin of Nora Moran" peetakse üheks parimaks filmiplakatiks läbi aegade. Kuulsuse tõi talle aga II Maailmasõja ajal ajakirjas "Esquire" ilmunud pin-up tüdrukute sari.

64. Küsime Eesti metsandustegelast, loodusfotograafi ja loodusteaduste ning -hoiu populariseerijat, kes on maailma eri paigus rännanud juba üle 30 aasta (pildil vasakul). Rändab ta selleks, et mõtetel oleks toitu ning kõigist oma retkedest pajatab ta juba kümnendat aastat raadiosaadetes „Kuula rändajat“, mille kuulajaskond küünib 60 000 inimeseni. Ta on publitseerinud arvukalt artikleid, teinud hulga raadio- ja televisioonisaateid ning kirjutanud mitmeid populaarteaduslikke raamatuid ja õpikuid. Ta on ka Metsanoorte Ühenduse ehk Metsaordu üks asutajaid ja ajakirja „Eesti Mets“ peatoimetaja. **Kes on see loodusemees?**

65. Joonisel kujutatud skeem on üks paljudest võimalustest lõpetada protsess, mille esimesed maailmameistrivõitlused peeti 1982. aastal. **Milline protsess?**

66. "Valjususe isa" ("The Father of Loud") avas 1960. aastal väikese muusikatarvete poekese. Endise trummarina keskendus ta alguses trummidele, hiljem lisandusid kitarrid. Kui aga tema kliendid R. Blackmore ja P. Townsend tundsid huvi valjema ja käre dama heli vastu, haaras võimalusest kinni. Koos mõne tehnikust abilisega hakkas ta katsetama Fenderi kitarrivõimendi modifitseerimisega. Juba kuues katsetus tõi sellise heli, mida ta kuulda soovis. Edasine on ajalugu ja nüüdseks on tema nime kandvatest võimendiseintest saanud rokkmuusika üks tuntumaid kaubamärke. **Mis nimi?**
67. 489. aastal pidasid sellel jõel lahinguid Theoderic Suur ja Odoaker. Esimese maailmasõja ajal asus selle jõe ülem- ja keskjooksul rinne, kus aastatel 1915–1917 peeti 12 lahingut, mille käigus hukkus sadu tuhandeid inimesi. Pool Itaalia sõjakaotustest maailmasõjas inimeludena langeb just selle rinde arvele. Kaheteistkümnest viimase, Caporetto lahingu mõjul kirjutas Ernest Hemingway romaani "Hüvasti, relvad!". **Mis nime kannab see jõgi**, mille piirkonnas lahingud toimusid?
68. Arvati, et tema "Aleksandria kvartett" tagab talle ka Nobeli auhinna, paraku jäi see küsitaval suurema osa oma elust väljaspool Inglismaad elanud inglise-iiri verd kirjanikul saavutamata. Ta sündis Indias, ent 12-aastaselt saadeti Inglismaale kooli, kus ta mõned aastad suurema eduta mööd saatis, sest inglise elustiil ei sobinud talle. 1935 aastal veenis ta oma pere kolima Korfu saarele, kus ta tundis taas vabanemist "inglise surmast", samal aastal ilmus tema esimene novell. II maailmasõja ajal töötas ta Briti saatkonna pressiatašeenä Kairo ja Aleksandrias, kust ta sai ainet ka oma peateose jaoks. "Aleksandria kvarteti" kolm esimest osa Justine (1957), Balthazar (1958) ja Mountolive (1958) jutustavad II Maailmasõja eelsest Egiptusest põhimõtteliselt sama lugu, ent eri aspektidest lähtuvalt. Alles tetraloogia viimane raamat Clea (1960) viib lugu edasi ning sõlmib otsad kokku. Tema edasised tööd pälvivad juba tagasihoidlikumat tähelepanu. **Kes?**
69. Küsime ainsat Saksa kuningat, kes on ametist tagandatud, kui arvestamata jätta need, kes hulluks läksid või kelle paavst kirikuvande alla pani. Ta elas ~1255 – 2. juuli 1298 ning oli Saksa kuningas alates 1292. aastast kuni surma-aastani. Ta oli Nassau krahv, kelle kuurvürstid valisid troonile seetõttu, et saada riigile võimalikult nõrka valitsejat – ega pidanud pettuma. Küsitav ei suutnud tõepoolest kuningana eriti midagi saavutada, kaasa arvatud keisriks kroonimist. Lõpuks valisid vürstid endale uue kuninga: Albrecht von Habsburgi. Seejuures olevat Albrecht isiklikult küsitava mehe hobuse seljast maha lükanud ja seejärel noaga tapnud. **Mis nime see Saksa kuningas kandis?**
70. Autoportree autori esimene isikunäitus avati 2002. aasta sügisel, tema väljapanekut käis uudistamas ka toonane justiitsminister ja praegune riigikohtu esimees Märt Rask, sest kunstnikuks oli kunagine Permi grupeeringu liider. Tookord süüdistati teda väljapressimiseks ning karistuseks määrati kaheksa aastat vangistust. Edasi on jätkunud samas rütmis - küll vangistusi, küll näituseid. Näiteks tänava juunis avas ta Aedvilja Tänavä Galeris oma järjekordse isikunäituse, oktoobris mõisteti ta aga kehalise väärkohtlemise eest kuueks kuuks vangi. **Kes on see kriminaalne kunstnik?**

71. Sündroom sai nime USA endokrinoloogi järgi, kes seda haigusseisundit 1938. aastal esimesena kirjeldas. Doktor märkis ära rea füüsilisi tunnuseid, mis paljudel tema naissoost patsientidel ühised olid. Hiljem avastati, et seda seisundit põhjustab geneetiline defekt, mida esineb ainult tüdrukutel. Enamik tüdrukuid sünnib kahe sugukromosoomiga (X-kromosoomid), selle sündroomiga sündinud tüdrukutel on üks kahest X-kromosoomist puudu, kromosoomi struktuur on muutunud või see on kahjustunud. Sündroomi põdevate inimeste vaimne areng on normaalne, ent naised on viljatud. Nende kasv piirdub max 150 cm-ga, lisaks on iseloomulikud voldid kaelal. **Mis sündroom?**

72. Viulimeestest kah. Tema (1866 - 1925) on tänini ainus eestlasest viulimeister (õigemini küll keelpillimeister), kelle nime võib leida rahvusvahelisest viuliehituse entsüklopeediast. 1889. aastal asutas ta oma kodutalus Kose kihelkonnas viulitöökoja, kus ta algselt pidi küll enda sõnul rohkem tegema "igasugust puu- ja vokitööd, sest viulitöö veel ära ei elatanud". Kümne aasta möödudes avas töökoja Tallinnas. Algu oli raske - kuigi tööpakkumisi oli küllaga, kuna eestlasest viulimeister tegi võrreldes teiste meistritega oma tööd mitu korda odavamalt, ent puudusid korralikult väljaõppinud kaastöötajad. Aastate möödudes olukord paranes ning tema viulid ja mandoliinid leidsid tee ka Lääne-Euroopasse. **Kes?**

73. Rafael Nadali statistika Prantsuse lahtistel on muljetavaldav - 45 võitu ja üks kaotus. Oma ainsa koatuse sai ta 2009 aasta neljandas ringis. Turniiri edenedes jõudis tema alistaja finaali välja, kus tuli vastu astuda Roger Federerile. Nagu üheksas varasemas omavahelises kohtumises, jäi peale Federer ning nii saigi ta puudva Prantsuse lahtiste tiitli. Tipphetkedel neljandat rankingut omanud tennisistil on Federeriga üldse keeruline suhe - omavahelistes mängudes jääb ta alla 1-16. Oma ainsa võidu sai ta aasta hiljem, ent siis tuli finaalis Nadalile alla vanduda. **Kes?**

74. Küsime paika, kus 1919. aasta septembris lasid soomusrongi nr 2 sõdurid ilmselt Eesti Valitsuse käsul kohtuotsuseta maha 25 Eesti töölisliikumise tegelast. Seda veretöö paika on esmakordselt mainitud 862. aastal ning seal asub 10.–13. sajandist pärinev linnamägi (Truvori linnus) ja 14.–16. sajandil ehitatud linnus. Praegu käivad seal suured arheoloogilised tööd ning osaline taastamine. Kuna järgmisel aastal tähistatakse 1150 aasta möödumist esmamainimisest Venemaa vanimas kroonikas, on kõlanud ettepanek teha sellest Venemaa ajalooline sümbol. **Mis paigast on jutt?**

75. **Kes on kunstnik**, itaalia vararenessansi teerajaja?

76. See Prantsuse taustaga rahvusvaheline energiakontsern asutati 1998 aastal mitme osapoole liitumisel. Aasta hiljem siseneti AS Eraküte ostmisega ka Eesti turule. Pragu tegutsetakse 42 riigis, olles Euroopa suurim kaugküttevõrkude haldaja. Omades lisaks Eraküttele tänaseks osalusi ka AS-is Tallinna Küte ja AS-is Tallinna Elektriijaam, on kaheksas linnas teenust pakkuvast firmast praeguseks saanud ka üks Eesti suurimaid soojuste tootjaid ja müüjaid. Ettevõtte pidas mullu maha ka vägeva kohtulahingu Eesti Energia vastu, soovides Vao elektriijaamale saada 12 aastaks eksklusiivlepingut sooja müümiseks, paraku tuli kaotusega leppida. Möödunud aastasse jääb ka omanimelise kergejõustiku noortetiimi moodustamine. **Mis ettevõtte?**

77. Kõrvalolev sümbol tähistab terminit, mis on sõnamäng autoriõiguste ümber inglise keeles. Termin kirjeldab autoriõiguse kasutamist eesmärgiga eemaldada seaduse poolt vaikimisi seatud piirangud teose levitamisel ning teose modifikatsioonide loomisel nõudega, et samasugused levitamise- ning muutmisvabadused säiliks ka esialgse teose põhjal loodud töödel. **Milline termin?**

78. Esimest korda mängisid nad ühes ansamblis koos juba 1964. aastal. Aasta hiljem moodustasid nad koos Sterling Morrisoni and Maureen Tuckeriga ansambli, mis vaatamata vähesele kommertsedule on neid rokiajalikku kirjutanud. Ansambli 1967 aastal ilmunud debüütplaadi nimetas Rolling Stone "rokiajaloo prohvetlikumaks". Järgmise plaadi salvestamisel tekkisid aga nende vahel tõsised lahkkelid, mistõttu nende koostöö katkes. Järgmist koostööd tuli oodata enam kui kakskümmend aastat, põhjuse selleks andis neile kuulsuse toonud bändi mentori surm. **Kes on pildil?** Kuulete ka ühte pala nimetatud mälestusplaadilt.

79. Tänavu mais peeti New Yorgis esimesed MM-võistlused alal, mis harrastajate sõnul tekitab hea enesetunde, kuna seal on palju naermist ja kehalist liikumist ning see aitab kahandada pingeid. Kahe võistleja vahelised matšid kestsid neli minutit. Reeglid näevad ette, et vastasele ei tohi selga keerata ning põlvili ei tohi kukkuda. Tšempioniks krooniti austerlanna Gudrun Grondinger, võistkondlikus arvestuses aga Austria naiskond. 2004. aastal pandi Torontos alus koguni poolprofessionaalsele võistlusarjale PFL. Guinnessi rekordite raamatus on suurim heitlus fikseeritud 14. novembrist 2008, kui Mineheadis, Inglismaal madistasid omavahel 3706 inimest. Eesti "tippmark" on kõigest 164osalejat ja pärineb see 2005. aastakevadisest Tartust. **Mis ala?**

80. Näete pildil lõppeva aasta meediasündmust number üks. Seetõttu pole ka mõtet küsida, kes on pildil. Küsime hoopis kleidi autorit. Lisaks Pippa kleidile ka printsess Catherine'i pulmacleidi disaininud moelooja on kogu oma karjääri töötanud Alexander McQueen'i moemajas. Peale moemaja looja surma on teiste seas ka Michelle Obamat, Cate Blanchetti, Lady Gagat ning Gwyneth Paltrow'd riitanud proua ka selle peadisainer. **Kes?**